

STF VERKSAMHET 1973

Ordföranden har ordet

Fusionen klar – ekonomiska saneringsåtgärder genomförda

Verksamheten under 1973 har i hög grad dominerats av åtgärder för att sanera STF:s ekonomi och för att genomföra fusionen med CF. Organisationsförändringen, som under året godkännts av STF:s och CF:s beslutande församlingar och trätt i kraft fr o m den 1 januari 1974, är givetvis den mest betydelsefulla händelsen. Konsekvenserna är långsiktiga och enligt en helt dominerande uppfattning bland dem som deltagit i organisationsarbetet eller i fusionsbesluten, övervägande positiva.

De negativa konsekvenserna torde väsentligen sammanhånga med kortsiktiga informationssvårigheter. Det gäller att övervinna en viss misstänksamhet bland en del av dem som antingen endast är intresserade av den "ideella" delen av verksamheten eller endast intresserade av den "fackliga" delen; misstanken att deras speciella intressen inte skall tillgodoses i tillräcklig omfattning.

Jag skall här inte gå in på de underlag som legat till grund för fusionsbeslutet, dessa har delgivits alla berörda på olika sätt.

Jag vill bara erinra om att enligt bestämmelserna för det nya förbundet är den ideella och den fackliga verksamheten jämställda, med reservationsrätt mot deltagande i facklig verksamhet, textstridsåtgärder, för sådana som har legitima skäl härför.

En hel del arbete har under 1973 i samråd med representanter för CF ägnats åt att genom en ny arbetsordning, en ny inre organisation m m skapa en god grund för att de olika verksamhetsområdena skall kunna tillgodoses på ett rationellt och balanserat sätt. Därigenom har organisationsförslagets intentioner och förutsättningar för fusionsbeslutet tillgodosetts i det löpande arbetet inom förbundet.

En annan förutsättning för fusionen var att STF:s ekonomi skulle saneras. Detta innebär att de affärsdrivande verksamheterna skulle sammanfattas på ihop de närmaste åren (inte belasta föreningsverksamheten) och därefter kunna ge ett tillskott till den egentliga föreningsverksamheten. Vid förenings högstämman redovisades också åtgärder, som bedömdes ge de ekonomiska förutsättningarna för fusionen. Som framgår av verksamhetsberättelse och

ekonomisk redovisning blev resultatet för 1973 något bättre än vad den vid högstämman framlagda prognosen angav. Saneringsåtgärdernas konsekvenser för kommande år motsvarar också minst de vid högstämman förutsatta förbättringarna i ekonomin.

Då detaljer i nämnda hänseende redovisas på annat håll inskränker jag mig här till några personliga kommentarer.

Avgörande för saneringens framgång var att ett antal ledamöter gav STF ekonomiskt stöd genom gåvor och, i större omfattning, räntefria lån. Utfallet av aktionen har beaktats tidigare. Jag finner det angeläget tillägga att den så erhållna likviditetsförbättringen gav det andrum som var nödvändigt för att övriga saneringsåtgärder skulle hinna verka!

Alla andra ledamöter och hela högskoleingenjörskåren måste känna stor tacksamhet för denna insats – den har möjliggjort föreningsverksamhetens fortbestånd utan den belastning som ett ekonomiskt sammanbrott skulle medfört.

Saneringen har sedan i huvudsak inneburit att administrations- och serviceverksamheten skurits ned starkt, med en betydande minskning av personalen som följd. Denna minskning gör sig helt gällande under 1974. Personalminskningen har varit förenad med att kontorshotelluthyrningen i huvudsak frångåtts till förmån för normal långsiktig uthyrning. Härvid har det också visat sig möjligt att uthyra praktiskt taget alla kontoren. Personalminskning, ombyggnader och omflyttningar har gjort att den till utomstående uthyrningsbara delen av kontorsvåningarna ökat.

Av AB Ingenjörshusets (IH) verksamhet har sålunda en väsentlig del fallit bort genom nyssnämnda åtgärder. Dessutom har blankettförlag och tryckeri överförts från IH till STF IU (Ingenjörutbildningen), vilket medfört rationaliseringsvinster. Sådana har även erhållits genom att uthyrningen av konferenslokaler överförts från IH till restaurangrörelsen (AB Oxen). IH kvarstående verksamhet, väsentligen medlemsregister samt kassa och bokföring, har övertagits av det gemensamma förbundskansliet.

Beträffande konferenslokaler och restaurang kan i övrigt anmälas att resultatet något överträffar prognosen vid högstämman. De bör kunna ge en fortsatt resultatförbättring.

STF IU har effektivt kunnat anpassa sin verksamhet efter marknadsutvecklingen. Härvid har en mindre personalminskning skett. Intäkterna täcker planenligt alla direkta och indirekta kostnader, inklusive ersättning för föreningskansliets insatser för IU. Den för föreningen och näringslivet så viktiga utbildningsverksamheten har goda förutsättningar att vidareutvecklas på ett

positivt sätt inom IU.

Det bör här också anmälas att det av föreningen hälftenägda Ingenjörsförlaget tydligen haft ett gott år. Resultatet kommer att redovisas senare efter bokslut och bolagsstämma.

Vid 1973 års slut är det en väsentlig del i det ekonomiska problemkomplexet som återstår att klara, nämligen uthyrningen av källarlokalerna. Denna uthyrning är visserligen inte förutsatt för att ekonomisk balans i affärsrörelsen skall kunna erhållas, men den behövs absolut för att lånen skall kunna minskas och på sikt hela rörelsen definitivt gå över till att ge tillskott till den egentliga förbundsverksamheten.

Goda förutsättningar bör finnas här för, liksom för fortsatt rationalisering till förbundsverksamhetens fromma. Den nya ledningsorganisationen framstår för mig som betydligt mera rationell än den gamla. Såväl ideella som fackliga intressen kan tillvaratas effektivt!

Till sist, låt mig rikta ett varmt tack till alla dem som bidragit till den positiva utvecklingen under 1973. Det gäller styrelseledamöter och andra föreningsfunktionärer i kommittéer, nämnder etc, men det gäller också i hög grad personalen, som visat stor lojalitet och stort intresse under en svår tid.

Martin Fehrm

Information och möten

Under 1973 anordnade STF följande större konferenser och möten. Utförliga referat har i regel varit införda i Teknisk Tidskrift.

15 maj U 68-debatt

STF tillsammans med avd U inbjöd primärorganisationer, specialavdelningar och anknutna föreningar m fl till en allmän debatt om U 68. Inledare var huvudsekreteraren i U 68, Gunnar Bergendal.

21 maj Årsmöte: En ny utvecklingspolitik. Mötet avsåg att belysa att svårigheterna med sysselsättningen och industrins tekniska förnyelse inte är någon konjunkturfråga utan har djupare liggande orsaker. Debatten inleddes av Bertil Håård samt departementsrådet C-J Åberg.

6 september Energikonferens. Med anledning av den akuta energisituationen ordnade STF en energikonferens med syfte att redovisa tillgängligt utredningsmaterial m m och diskutera alternativ till den hittills förda energipolitiken.

Fortsättningen på STF:s verksamhetsberättelse presenteras i kommande nummer av Förbundsnytt.

STF tar initiativ i miljöfrågor

STF har i olika former tagit initiativ i samhällsfrågor av betydelse för tekniken och ingenjörerna. Uppslagen kommer i regel från enskilda ledamöter. Genomförandet förutsätter medverkan av sakkunniga STF-ledamöter. Arbetsättet är informellt, vilket gör det effektivt. Resultatet är viktigare än formerna. Det allmänna rättesnöret har varit stadgarnas § 1 och den policy som vuxit fram genom åren. Nedanstående är ett axplock av initiativ under 1973:

Outnyttjad kapacitet vid tekniska högskolor

Ungdomens intresse för högre tekniska studier har minskat samtidigt som antalet tillgängliga studieplatser har ökat. Detta har resulterat i att många studieplatser inte kunnat besättas med kompetenta sökanden. Det har bildats ett "kapacitetsöverskott". Utbild-

ningsdepartementet och UKÄ har sökt tänkbara alternativa användningar för denna kapacitet. STF har deltagit i dessa diskussioner och framfört synpunkter och förslag på bl a behovet av kvalificerad fort- och vidareutbildning för tekniker vid teknisk högskola. Ett väsentligt initiativ är vidare det förslag till en ny ingenjörsskola som STF framfört i sitt remissvar på U 68.

Avfall och återanvändning

Under IVA/STFs ledningsgrupp för avfallsanvändning har ett intensivt utredningsarbete pågått inom livsmedelsindustrins och jordbrukets avfallshandling samt byggområdet. En omfattande kartlägningsstudie av lagstiftning på området och av organisationer m m verksamma inom området slutfördes under året. Ledningsgruppen behand-

lade ingående pyrolystekniken; denna analys har resulterat i att styrelsen för teknisk utveckling lagt ut ett uppdrag för att utvärdera pyrolysis. Ledningsgruppen har haft kontakter med, och diskuterat samarbete i tekniska frågor med, det amerikanska "Bureau of Mines" med vissa myndighetsuppgifter på området.

Storregioner eller storstäder

Urbaniseringen har fört med sig många negativa konsekvenser: trist miljö, långa transporter, social skiktning m m, och dessa anses i sin tur vara orsaken till stress och många former av social missanpassning. STF har aktivt stött en tvärfacklig studie med syfte att med

hjälp av ny teknik söka ta ett nytt förlösande grepp på detta gamla problem. Resultatet presenterades i mars i form av en debattbok, "Städer i samverkan - exemplet Mälardalen", vilken utgavs i STF:s serie "Teknik och Samhälle".

Tekniska föreningar om utbildning

För att klarlägga anknuten och andra tekniska föreningars synpunkter på olika sätt att utnyttja de ledigblivna resurser som är resultatet av tomma utbildningsplatser vid de tekniska högskolorna, gjorde STF en bred enkät. Resultatet av denna gav ett stöd för tanken att reformera gymnasieingenjörutbildningen, som därigenom kan bli ett slagkraftigt alternativ för gymnasieexaminerade. Enkäten gav också en mängd direkta uppslag som nu bearbetas.

Energirapport

STF inbjöds av Svenska Nationalkommittén för 1974 års världsenenergikonferens att ge förslag till en WEC-rapport som skulle bygga på föreningens pristävling "Energi till reapris". Föreningen drog upp riktlinjerna för en sådan rapport innebärande att man sökte ta fasta på tävlingsformen som ett sätt att stimulera fram nya idéer.

Ingenjörsläroverket AB

1973 blev ett bra år för Ingenjörsläroverket AB, hälftenägt av CF-STF resp Svenska Ingenjörssamfundet ISF.

Omsättningen ökade med 15 procent till 8,5 miljoner kr. Rörelseöverskottet ökade från 450 000 kr till 965 000 kr och utgjorde alltså 11,4 procent av omsättningen.

För tidskrifterna är annonsintäkterna den helt dominerande intäktskällan. Annonsmarknaden har på grund av konjunkturen varit trög men under senare delen av året lossnade det och annonsintäkterna ökade med 14 procent jämfört med föregående år.

Glädjande är att samtliga förlagets tidningar redovisar resultatförbättringar och samtliga visar nu en acceptabel lönsamhet.

Ny Teknik fortsatte sin frammarsch och är nu förlagets största och lönsamaste tidskrift. Teknisk Tidskrift var ett problem 1972 och redovisade då en mindre förlust. Den negativa trenden har emellertid nu brutits och tidningen gjorde ett bra år 1973. Specialtidskrifterna - Kemisk Tidskrift och Elteknik med Aktuell Elektronik - ökade annonsintäkterna med 30 resp 45 procent. För exporttidskrifterna var annonsmarknaden ovanligt kärv men trots detta redovisas en viss resultatförbättring.

Upplagorna har ökat normalt: Teknisk Tidskrift passerade 25 000-strecket och kom på 25 163 ex och Ny Teknik passerade 60 000-strecket genom sina 63 021 ex. Elteknik kom på 11 092 ex och Kemisk Tidskrift på 8 370 ex. Nykomlingen Medicinsk Teknik redovisar 13 223 ex och Sweden Now 29 485 ex. Boksektionen har fått vidkännas vissa förseningar i sin verksamhet, vilket lett till att försäljningen av nytugivna böcker inte kom igång i tid som planerat.

Förlaget har under året flyttat från Ingenjörshuset till Birger Jarlsgatan 20. De nya lokalerna är ändamålsenliga och förhålls på goda ekonomiska villkor.

Antalet anställda var 37 personer den 31/12 1973.

Remissverksamhet

Hård gallring bland remisserna

Föreningens remissverksamhet är ett av medlen att påverka samhällsutvecklingen. Yttrandena bereds av särskilt tillsatta remissgrupper som består av sakkunniga inom föreningen.

Föreningen lämnade under året yttrande över 15 remisser, vilket är 5 färre än under 1972. Det finns två skäl till denna nedgång. STF gick under året in för att hårdare gallra bland remissärendena och koncentrera sig på färre frågor i syfte att komma med synpunkter redan under utredningsskedet, sedan svara på remissen och slutligen ha resurser att följa upp frågans fortsatta behandling i kanslihuset, riksdagen och den allmänna debatten. En temporär omdisponering av utredningsavdelningens resurser för rationaliseringsarbete inom kansliet gjorde att STF tvingades avstå från att svara på vissa remisser.

Fortsättningen på STF:s verksamhetsberättelse presenteras i kommande nummer av Förbundsnytt.

